ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 21
Архівний № 120

Управління СБУ
по Сумській області

фильтрационное

ДЕЛО № 22299

Гераськенко
Анна
Кузьминична

начато 7 февраля 1947 г.

окончено: 2 июня 1955 г.
на 6 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 21
Архівний № 120

колоскових культур з перевищенням державного плану на 24,9 процента і, продовжуючи посів зернових, провадили сівбу технічних, овочевих культур і картоплі.

Передові райони області не тільки виконали, а й перевиконали план сівби ранніх колоскових культур. Так, Путивльський район (секретар райкому КП(б)У Лукашов М. Т.) план сівби виконав на 223 проц., Кролевецький—на 170 проц., Роменський (секретар райкому КП(б)У т. Курасов) —на 122 проц., Лебединський (секретар райкому КП(б)У т. Підвальний)—на 148,8 проц., Білопільський (секретар райкому КП(б)У т. Віслий)—на 135 проц. і інші. Південні райони області завершують сівбу пізніх зернових і технічних культур.

Хід сівби ще раз підтвердив силу організованої праці. В передових районах, де партійні організації, земельні органи і колгоспи з усією серйозністю поставились до організації праці, де ціниться фактор часу, де люди правильно розставлені, де раціонально і повністю використовується механізоване й живе тягло—там весняна сівба проходить успішно.

Тут керівні працівники партійних і земельних органів, керівники колгоспів зрозуміли, що правильна організац'я і оплата праці є вирішальною умовою росту колгоспного виробництва.

В основу правильної організації і оплати праці вони

і бригадами, ланками і окремими колгоспниками. Так, стахановські ланки колгоспу ім. Чапаєва, Уляніського району, Зимогляд Поліни і Бойко Марії звернулися з листом до всіх бурякових ланок нашої області з закликом розгорнути змагання за п'ятисотенний врожай цукрових буряків.

Ці патріотичні заклики були підхоплені стахановцями колгоспних і радгоспних ланів. З першого ж дня сівби вони розгорнули змагання за те, щоб дати для фронту більше хліба і продовольства.

В успіхах змагання вирішальну роль відіграла чітка організація праці. Прагнення колгоспників зробити більше і краще для Батьківщини, для фронту підкріплюється організаційно і дає блискучі наслідки.

Ланка Марії Кутової наполегливо бореться за виконання своїх зобов'язань. Під глибоку оранку тут вивезено 60 тонн перегною, зібрано і внесено 18 центнерів пташиного посліду, 2 центнери попелу, по 2 центнери на гектар селітри, по 2,5 центнера суперфосфату.

Ці і інші місцеві добрива ланка внесла під культивацію. Коли йшла сівба цукрового буряка, один із членів ланки не відходив від сівалки, щоб не трапилося просіву.

Закінчивши сівбу, стахановська ланка приступила до обробки плантації. 13 травня почалася шаровка дружних сходів.

весняної сівби і продовжують сівбу далі. Змагання захоплює людей, викликає новий приплив сил. Так, 85-річний колгоспник з артілі ім. Сталіна, Карнаух Григорій Ялисейович виконує норми виробітку на 180 проц. 60-річний колгоспник Зозуля Остап Явдокимович виконує норми на сівбі на 200 проц. А 105-річний колгоспник артілі «Ленінський шлях», Талалаївського району, Порфирій Кіндратович Зосенко, працюючи на оранці коровами, ніколи не залишає роботи не виконавши норми.

Справа тепер за тим, щоб соціалістичне змагання не припинялося, а розгорталося ще з більшою силою під час весняно-літніх сільськогосподарських робіт.

Бойовим завданням всіх радянських і партійних організацій районів області є—подальше розгортання соціалістичного змагання серед бригад і ланок, серед усіх колгоспників і колгоспниць з тим, щоб здобути перемогу у Всесоюзному соціалістичному змаганні, завоювати першість у змаганні з Чернігівщиною.

Ударною, напруженою працею на полях, правильною організацією праці, запровадженням норм виробітку—необхідно створити всі умови для того, щоб у 1944 році більшість колгоспників, ланок та бригад одержали додаткову оплату за підвищення врожайності сільськогосподарських культур.

Сівбою боротьба за високий врожай не кінчається, а тільки починається. Величезна

для створення більше 300 кг сухої маси пшениці.

Тому треба негайно приступити до підняття чистих парів, бо відтягання цієї роботи негативно вплине на врожай озимини 1945 р.

Треба не забувати, що Сумська область є областю бурякосіяння і основним попередником цукрових буряків у нас є озима пшениця, посіяна по угноєному чистому пару.

Виходячи з умов воєнного часу і враховуючи, що поля під час окупації не угноювалися, треба повністю використати місцеві добрива, в першу чергу, гній. Вивозка гною затягне на певний період оранку на пар, що ні в якому разі не можна допустити. Тому треба парову площу поділити на частини. І ту частину парового поля, на якій після озимої культури за сівозміною будуть цукрові буряки, треба негайно лущити і цим самим знищити бур'яни і припинити втрату води з ґрунту. Вслід за лущінням вивозити гній не менше 20 тонн на 1 га. А ту частину парового поля, на яку не розраховують вносити гній, треба негайно виорати на позну глибину, на 20 см.

Зазначену роботу при правильній організації праці в наших умовах можна, і треба провести не пізніше як до 1-го червня, і цим самим заложити основу для високого врожаю озимих культур в 1945 році і цукрових буряків у 1946 році.

Д. А. Штойко—
кандидат с.-г. наук,
Сумська дослідна станція.

нові заводи, станції, шахти, фабрики. Подивіться на наші міста, села, колгоспні лани! Як вони за короткий час після кривавого «хазяйнування» німецьких окупантів швидко змінили обличчя, наповнились життям. Колосальна робота зроблена трудящими нашої області. До ладу діючих в нас стали майже всі металообробні заводи. Швидкими темпами відроджується харчова промисловість. Все густішою сіткою стає промисловість місцевого значення.

Тільки в місті Сумах працює 34 підприємства союзної, республіканської та місцевої промисловості. Більше ніж на 3 мільони карбованців дала продукції промисловість нашого міста.

Широкого розмаху набрали відбудовчі роботи і випуск промислової продукції в місті Ромнах. Колектив взуттєвої фабрики „Быстроход", витягши з руїн машини, тут же, разом з відбудовчими роботами, почав масовий випуск продукції.

Славними ділами вкрили себе залізничники Коротопського вузла. Вони в рекордний строк відбудувавши складне господарство, по-фронтовому пропускають поїзди, створили міцну ремонтну базу. Вагонники тримають в своїх руках два перехідних Червоних Прапори—Державного Комітету Оборони і Наркома шляхів сполучення. В передтравневому соціалістичному змаганні завоювала першість паровозна бригада т. Рубана, яка зекономила 20 тонн вугілля, і добилась рекордних виробничих показників.

все: техконсультацію, політично-масову роботу, особливо висвітлення показників роботи, передача досвіду передових стахановських методів праці.

У нас же часто-густо про висвітлення показників згадують в кінці місяця, не ведуть обліку праці, не популяризують методів передовиків. Це особливо помітно на підприємствах легкої місцевої промисловості та в промкооперації. Більшість з них формально включились у Всесоюзне соціалістичне змагання. В системі легпрому ще не на всіх підприємствах запроваджено відрядну оплату праці. В промкооперації такі галузі промисловості, як металообробна, деревообробна, торфяна, будівних матеріалів сильно відстають. Керівники облпромради не вникають в виробниче життя артілей. Вони обмежуються лише надісланими їм, часто неправдивими, статистичними відомостями. В цьому й полягає канцелярський, бюрократичний стиль керівництва соціалістичним змаганням.

Народна ініціатива в розгортанні соціалістичного змагання невичерпна. На кожному кроці, хай в найменшій справі, її треба всіма засобами підтримувати й розвивати. Сміливіше організувати комсомольсько-молодіжні бригади, дійовіше їм допомагати. Молодь на підприємствах—велика сила.

Народ горить бажанням як найефективніше допомогти Червоній Армії, щоб наблизити час остаточного розгрому лютого ворога і, натхненний ідеями великої партії Леніна—Сталіна, він прийде до нових перемог.

Всюди території

Урядами З'єднаного Королівства, Сполучених Штатів Америки і Союзу Радянських Соціалістичних Республік укладені з Урядом Норвегії угоди на ідентичних умовах відносно мероприємств, які слід вжити у відношенні громадянської адміністрації і юрисдикції на норвезькій території, коли вона буде визволена союзними експедиційними силами.

Припускається, що ці угоди будуть по суті тимчасовими і практичного характеру. Вони розраховані на те, щоб як можна більше полегшити завдання союзних командуючих і сприяти спільній цілі зацікавлених Урядів, а саме—скорішому вигнанню німців з норвезької території і кінцевій перемозі союзників над Німеччиною.

Угоди визнають, що союзні командуючі мусять де-факто користуватися протягом першої воєнної фази визволення Норвегії верховною владою, і внести відповідальність у відношенні громадянської адміністрації в повній мірі, викликаної необхідністю воєнної ситуації. Встановлюється, що, як тільки дозволить воєнна ситуація, норвезький уряд повинен знову прийняти на себе свою повну конституційну відповідальність за громадянську адміністрацію, при чому мається на увазі, що в розпорядження союзних військ будуть надані на норвезькій території всі засоби, які можуть потребуватися для доведення війни до її остаточного завершення.

солдатів та офіцерів противника і підбили 7 німецьких танків.

* * *

На південний схід від міста Вітебськ три загони німецької піхоти, після артилерійсько-мінометного обстрілу, намагалися вести розвідку. Радянські бійці підпустили противника на близьку відстань і відкрили сильний вогонь. Залишивши на полі бою понад 60 трупів своїх солдатів та офіцерів, німці відійшли на вихідні рубежі.

* * *

На захід від міста Мозер рядовий тов. Москальов, будучи в бойовій охороні, влучними пострілами вбив двох німецьких офіцерів. Снайпер сержант тов. Кнутов за останні дні знищив 11 гітлерівців.

17 травня авіація Червонопрапорного Балтійського флоту завдала удару по транспортах в порту противника. Прямим влучанням бомб потоплено транспорт тоннажем в 3 тисячі тонн. Іншому транспортові завдано серйозних пошкоджень. У повітряних боях наші льотчики збили 9 літаків противника.

* * *

Кілька партизанських загонів, що діють у Мінській області, оточили німецький гарнізон у населеному пункті. В запеклому бою партизани знищили роту гітлерівців. Захоплено у німців 2 гармати, 11 кулеметів, декілька десятків гвинтівок і 10 тисяч патронів. В іншому районі гітлерівці надіслали проти партизанського загону каральну експедицію, яка нараховувала до 600 штиків.

В результаті упертих боїв радянські патріоти успішно відбили всі атаки і завдали противникові серйозних втрат.

* * *

німецької піхотної дивізії підполковник Александер Франц повідомив: „Німецькі війська в Криму дістали наказ Гітлера будь якою ціною вдержати Севастополь у своїх руках. До нас безперервно надходило поповнення. Однак росіяни прорвали оборону і зайняли Севастополь. Тоді командування віддало явно запізнілий наказ—удержати потужні позиції на Херсонесі, а тим часом спробувати евакуювати рештки розбитих військ із Криму. На нашій ділянці скупчилося до 30 тисяч солдатів, з них ледве чи вдалося вивезти понад одну тисячу. 10 травня я бачив, як у бухту Камишева ввійшли чотири судна, але вийшло звідти тільки двоє. Два інших транспорти були потоплені російською авіацією. З тих пір я більше ніяких кораблів не бачив. Тим часом становище ставало дедалі критичнішим. Командир дивізії генерал Грюнер наказав зайняти оборону в районі Максим Горький. Але солдати були вже деморалізовані. Всі тікали до моря в надії, що може бути в останню хвилину з'являться якінебудь судна. Офіцери намагалися силою зброї заставити солдатів зайняти позиції, але з цього нічого не вийшло. Ми втратили владу над своїми підлеглими. Все змішалося, і кругом панував хаос. Наші втрати зростали щохвилини. Тоді старші офіцери вирішили капітулювати. Наша група чисельністю до 10 тисяч чоловік склала зброю. Незабаром здалися в полон і решта груп. Це була повна катастрофа німецьких військ у Криму".

Це свідчення, в якому правдиво розказано про розгром німецької армії в Криму, повністю викриває німецького генерала-брехуна Дітмара.

Академік П. Г. Тичина одержав партійний квиток

Центральний Комітет ВКП(б) прийняв в члени ВКП(б) Народного Комісара Освіти Української РСР академіка П. Г. Тичину.

17 травня секретар Київського міськкому КП(б)У тов. Макієнко вручив партійний квиток П.Г. Тичині. (РАТАУ).

Протокол Допроса

1947 г. Февраля 7-го дня. Я нач. С-Будского р/о МВД. Майор-Михайлик сего числа допросил репатриированную гр-ку:

Герасенко Анна Кузьминична 1916 г. рожд. урож. с. Черняцкое С-Будского р-на Цюж. х. обиход Лукашенковского с/с. Украинка, б/п. Малограмотная, девица Колхозница, ее слов не судимая.

Об ответств. по ст. 89 ук. УССР. Предупреждена. Герасенк

Которая на задаваемые ей вопросы показала:

Вопрос: Скажите гр. Герасенко когда и при каких обстоятельствах вы убыли на территорию Германии?

Ответ: В сентябре м-це 1942 г. я совместно с другими девушками как Федкова Ульяна Емельяновна, Кивайло Варвара Федоровна и др. всего 7 ч. были насильственным путем угнаны полицией на каторжные работы в Германию.

Вопрос: Расскажите где вы проживали и чем занимались на территории Германии и при каких обстоятельствах возвратились на родину?

Ответ: В Германии все время проживала в гор. Берлинах работала на мебельной ф-ке Анна Герасенк

Станковой и на других работах по подкосе к станку Материалы и т.д.

1/II 45 г. Я была освобождена русскими войсками и через П.Ф.П. гор. Ровно была отправлена на родину.

Вопрос: Скажите г-ка Герасимко будучи на оккупированной территории в х. обиход а также на территории Германии вы подвергались арестам или допросам немецкими оккупантами и полицией или нет?

Ответ: Арестам и допросам я никогда не подвергалась ни в хут. обиход ни в Германии?

Вопрос: Кого вы знаете из советских людей которые оказались предателями и изменниками нашей родины?

Ответ: Я знаю двоих быв. полицейских Хомякова Ивана /в сов. армии/. Белихина Григория /убит немцами/. И больше я никого не знаю.

Больше пояснить по данному делу ничего не могу. Протокол записан из моих слов. Прочитан и мне прочитан в чем и расписывалось. Герасимка

Допросил [illegible]

2

УССР
Исполнительный Комитет
Лукашенковского
Сельского Совета
депутатов трудящихся
19 мая 194 г.
№ 66
с. Лукашенково
Середино-Буд...
Сумской

Справка-характеристика
выдана Лукашенковским
Советом С-Будского р-на
на гр-ку Геращенко Анну
Кузьминовну 1916 года
рождения. В том что
она по соцпроисхождению
из крестьян-середняков. До 1941
года работала в х-зе „Кр. Кузьм"
не судима. С 1941 по 1942 год
во время оккупации находилась
в с. Лукашенково занималась
сельским хозяйством в 1942 году
была угнана в германию
по возвращении работает в
х-зе добросовестно.
В чем Лукашенковский Совет
удостоверяет

Председ. с/с [signature]
Секретарь [signature]

4 3

СПРАВКА

Гр. Геращенко Анна

Кузьминична

1916 года рождения по учетам

[illegible] во Вид проходит, как ре

[illegible] с Германии.

[illegible] во Вид

[illegible] / [illegible] /

Заключение.

12 февраля 1948 года, с Буда. 5

Из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что Гращенко Анна Кузьминична в сентябре 1942 года была вывезена на Германию, где использовалась на физических работах.

Проверкой ИМ не выявлено.

Решение: Гращенко А.К. считать проверенной дело направить в I спец отдел УМВД по хранению.

Пред. фильтр. комиссии.

Нач. с Будского ВОМВО
майор. [подпись] /Михайлик/

Члены:
Нач. с Будского ВОМВО
Подполковник [подпись] /Кулиш/

Зам нач. с Будского ВОМВО
Капитан. [подпись] /Лихорад/

6 ~~14~~

Справка.

гр. Геращенко

Анна Кузьминична

4 марта 9 1916 года рождения

по учетам с-Будского

Ромгб не проходит.

Нач. с-Будского Ромгб

подполковник [signature] ½ Кузьмин

Архивное [illegible] № 29299

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в фонде секретного дело-производства, со снятием с оперативно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел [illegible]

Согласен:

Нач. 4 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

[illegible]

2 . 5 4 195 г.

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 6 листов

(шесть)

«30» XI 1992

Должность

Подпись

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 6 аркушів

шість

«12» 01 1993 р.

Посада охор. фондів

Підпис С. Лиськів

Перевірено 22.09.96

АРТ 1-С-3803